

ความคิดเห็น และความต้องการของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ต่อการบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือของเทศบาลนครนนทบุรี

The needs of the people affected by the Covid-19 pandemic and their opinion about the Nonthaburi Municipality's aid management

นุจรินทร์ ปันจวงค์ ¹

รองศาสตราจารย์พัฒนา ไทยอารี ²

1 นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

2 ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หลัก

บทคัดย่อ

ความคิดเห็น และความต้องการของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ต่อการบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือของเทศบาลนครนนทบุรี

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลกระทบที่ประชาชนได้รับจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 กับความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน (2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือของเทศบาลนครนนทบุรีกับความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับผลกระทบและความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชน จำนวน 400 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติอ้างอิงสหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ผลกระทบที่ประชาชนได้รับมากที่สุด มีดังนี้ 1) ด้านเศรษฐกิจ คือ ด้านภาระค่าใช้จ่าย และด้านภาวะการดำรงชีพ 2) ด้านสังคม คือ ด้านการต้องมีระยะห่างทางสังคม 3) ด้านสุขภาพ คือ ด้านสุขภาพจิต และความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชนมากที่สุด ดังนี้ 1) ด้านเศรษฐกิจ คือ ด้านภาระค่าใช้จ่าย และด้านภาวะการดำรงชีพ 2) ด้านสังคม คือ ด้านการต้องมีระยะห่างทางสังคม 3) ด้านสุขภาพ คือ ด้านการเจ็บไข้ได้ป่วย และด้านสุขภาพจิต

การบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือของเทศบาลนครนนทบุรีทั้ง 4 ด้าน พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นว่าเทศบาลนครนนทบุรีควรดำเนินการและพัฒนาการจัดระบบบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือด้านการฟื้นฟูและเยียวยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา -19 ความต้องการขอความช่วยเหลือ การบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือ

ABSTRACT

The needs of the people affected by the Covid-19 pandemic and their opinion about the Nonthaburi Municipality's aid management

This quantitative research is aimed at (1) examining the relation between the effects of the Covid-19 pandemic on the people and their needs for aid, and (2) exploring the relation between the management of aid provided by the Nonthaburi Municipality and the opinions of the people who have been affected by the Covid-19 pandemic as well as their need for aid. The representative sample consisted of 400 persons. The data were gathered through a questionnaire survey and analyzed by descriptive statistics and Pearson's product moment correlation.

The research result shows that the people have been most affected in the following aspects: 1) economic conditions (i.e. a burden of expenses and living conditions); 2) social conditions (i.e. a desire for social distancing); and 3) health (i.e. mental health), and that they most need aid relating to the following matters: 1) economic conditions (i.e. a burden of expenses and living conditions); 2) social conditions (i.e. a desire for social distancing; and 3) health (i.e. illness and mental health).

Regarding the 4 aspects of the management of aid provided by the Nonthaburi Municipality, the people's opinions show that what is needed most from the Nonthaburi Municipality is its development and implementation of an aid management system for rehabilitation and remedies.

Keywords: covid-19, desire to request aid, aid management

บทนำ

ความรุนแรงของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด-19 ในประเทศไทย ช่วงเดือนมกราคม 2563 ทำให้รัฐบาลได้ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นโรคติดต่ออันตราย ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563 และต่อมาเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2563 นายกรัฐมนตรีได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ตามพระราชกำหนด การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 และได้มีข้อกำหนดตามความในมาตรา 9 (ฉบับที่ 1) โดยได้ออกข้อกำหนดและข้อปฏิบัติแก่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินให้ยุติลงได้โดยเร็วและป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์รุนแรงยิ่งขึ้น ภายใต้หลักเกณฑ์เงื่อนไขและเงื่อนไข และมาตรการต่าง ๆ เช่น การปิดเมืองหรือล็อกดาวน์ การจำกัดการเดินทาง การเว้นระยะห่างทางสังคม การปิดสถานที่บริการ ห้างสรรพสินค้า สถาบันการศึกษาที่มีการรวมคนจำนวนมาก การรณรงค์ให้ประชาชนทำงานที่บ้าน (Work from home) อยู่บ้านหยุดเชื้อเพื่อชาติ และการห้ามออกจากเคหสถานในเวลากลางคืน เป็นต้น

มาตรการเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อประชาชนในสังคมไทยทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ โดยเฉพาะมาตรการที่เกี่ยวกับการปิดกิจการประเภทต่าง ๆ ซึ่ง พิริยะ ผลพิรุฬห์ (2563) นักเศรษฐศาสตร์ได้วิเคราะห์ว่า ผลกระทบทางลบจากการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสโควิด-19 นี้ จะตกกับครอบครัวผู้ที่มีความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยเฉพาะผู้ที่มีฐานะยากจนที่ต้องทำงานหาเลี้ยงชีพเป็นรายวัน เพราะบุคคลเหล่านี้จะต้องตกงาน สูญเสียรายได้ และไม่สามารถเข้าถึงบริการทางด้านสาธารณสุขได้เท่ากับผู้ที่มีการเงินระดับปานกลางขึ้นไป รวมถึงบริการของการตรวจโรค ผลกระทบต่อการเจ็บไข้ได้ป่วย และการเสียชีวิต ผลกระทบต่อการจ้างงาน ค่าจ้าง ความยากจน และความเหลื่อมล้ำ อีกทั้ง การที่ประชาชนจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการป้องกันการติดเชื้อ (เช่น ต้อง

ซื้อหน้ากากหรือเจลล้างมือ) การที่คนจะต้องกักตัวอยู่กับบ้านจนทำให้ขาดรายได้ รวมถึงลดถึงการเกิดความเครียดและปัญหาทางสุขภาพจิตตามมา

จากผลกระทบดังกล่าวข้างต้น เทศบาลนครนนทบุรีในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 14 พ.ศ. 2562 ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ในการจัดระบบบริการสาธารณะ อย่างไรก็ตามเนื่องจากสถานการณ์การเกิดโรคระบาดไวรัสโควิด-19 เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกของโลกและประเทศไทย รัฐบาลจึงกำหนดมาตรการล็อกดาวน์เพื่อเป็นการระงับยับยั้งการแพร่เชื้อและป้องกันควบคุมโรค อันเป็นมาตรการที่ส่งผลให้ประชาชนได้รับผลกระทบทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ

ผู้วิจัยจึงพิจารณาเห็นว่าเทศบาลนครนนทบุรีเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบ จึงเลือกศึกษาแนวทางการบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือของเทศบาลนครนนทบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ติดกับกรุงเทพมหานคร ที่เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงการคมนาคม การค้า การท่องเที่ยว การลงทุน การศึกษา วัฒนธรรม อีกทั้งมีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น มีลักษณะเป็นชุมชนเมือง ขณะเดียวกันเป็นหน่วยงานระดับท้องถิ่นที่มีขีดความสามารถในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในกรณีเร่งด่วน เพราะมีบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ที่เพียงพอและพร้อมปฏิบัติหน้าที่และมีโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ครอบคลุมทั่วถึงเกือบเต็มพื้นที่ ทำให้เห็นว่าเทศบาลนครนนทบุรีมีศักยภาพที่จะบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือประชาชนในสภาวะวิกฤต และสามารถเป็นกรณีศึกษาหน่วยงานต้นแบบ ที่มีแนวทางการบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบ โดยการบูรณาการร่วมมือกันกับชุมชน ให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเพื่อรับรู้ถึงความต้องการหรือปัญหาของคนในชุมชน อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสาธารณะร่วมกัน ได้ทำประโยชน์ต่อสาธารณะ การช่วยเหลือซึ่ง

กันและกัน เป็นการสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลกระทบที่ประชาชนได้รับจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 กับความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือของเทศบาลนครนนทบุรีกับความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับผลกระทบและความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลกระทบที่ประชาชนได้รับจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 มีความสัมพันธ์กับความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน
2. การบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือของเทศบาลนครนนทบุรีมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับผลกระทบและความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน

ประโยชน์ของการวิจัย

1. สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแนวทางการวางแผนการทำงานเชิงกลยุทธ์ต่อการรับมือให้ความช่วยเหลือในสภาวะวิกฤติ เพื่อให้บริการและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด
2. สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ไปเป็นข้อมูลประกอบการ

พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือประชาชนในสถานการณ์โรคระบาดหรือกรณีเกิดสภาวะวิกฤตภัยพิบัติ และเป็นแนวทางการดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในกรณีสถานการณ์ฉุกเฉินอื่นๆ ต่อไป

แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM)

การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (NPM) เป็นข้อเสนอจากแนวคิดของนักวิชาการ Hughes (2003) ต่อการปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ ในมิติสำคัญที่น่าสนใจ คือ ตัวแบบการจัดการแบบดั้งเดิมนั้นล้าสมัย ควรถูกแทนที่โดยตัวแบบการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm Shift) ที่มีคุณลักษณะเป็นการเปลี่ยนจากการจัดการ โดยนำรูปแบบการบริหารจัดการภาคเอกชนซึ่งเน้นในเรื่องกลไกการตลาด การแข่งขัน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน รวมไปถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่ามากที่สุดเข้ามาเป็นค่านิยมหลักในการกำหนดแนวคิด เป็นความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลและความเป็นพลเมือง และระบบราชการและความเป็นพลเมือง

การบริหารจัดการภาครัฐไทย ได้นำค่านิยมภายใต้แนวทางของ NPM มาปฏิรูประบบ ราชการไทย ในปี พ.ศ. 2544-2549 โดยสร้างกลไกสำหรับใช้ในการผลักดันการบริหารจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ซึ่งมีหลักการสำคัญ คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ การมุ่งสนองความต้องการของประชาชน และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เพื่อใช้เป็นวิธีปฏิบัติราชการ ที่ต้องบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ดังนี้ มุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์สุขแก่

ประชาชน การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง การมุ่งเน้นที่ ประสิทธิภาพและความ
คุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ (ปกรณ์ ศิริประกอบ 2560)

ดังนั้นการบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือของเทศบาลนครนนทบุรีต่อ
ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส
โคโรนา-19 น่าจะได้นำแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่มุ่งสนองความ
ต้องการของประชาชน มุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน การยึดประชาชน
เป็นศูนย์กลาง และการมุ่งเน้นที่ ประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของ
รัฐในสภาวะวิกฤตโรคระบาด

แนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่ (New Public Service) แนวคิด
ที่ Denhardt and Denhardt (2011) ระบุว่า เป็นรากฐานของ NPS ประกอบด้วย
1) แนวคิดความเป็นพลเมืองประชาธิปไตย ในเรื่องสิทธิของการเป็นพลเมือง
โดย Sandel (1996) มองว่าการเพิ่มพูนผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของชุมชนและ
พลเมืองเป็นหน้าที่หลักของรัฐ รัฐถูกสร้างมาเพื่อทำให้พลเมืองสามารถที่จะเลือก
ทางเลือกที่สอดคล้องกับผลประโยชน์ส่วนบุคคลของตัวพลเมืองเอง 2) ตัวแบบ
ชุมชนและประชาสังคม ซึ่งเปรียบเสมือนการใช้กลไกการร่วมมือกันของชุมชน
และประชาสังคมในการแก้ไขปัญหาสาธารณะร่วมกัน คือ 1) ชุมชนที่มีเครือข่าย
พลเมืองที่เข้มแข็ง สามารถใช้เครือข่ายเหล่านั้นในการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง
มากยิ่งขึ้น 2) สามารถที่จะช่วยสร้างชุมชนและทุนสังคม ซึ่งบทบาทขององค์การ
ภาครัฐ คือ การอำนวยความสะดวกให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น โดยกระตุ้น
ให้พลเมืองมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ (ปกรณ์ ศิริประกอบ 2560)

ดังนั้นการที่ประชาชนได้รับผลกระทบและมีความต้องการขอความช่วยเหลือ
จึงสะท้อนให้เห็นถึงการที่ภาครัฐได้นำแนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่
อย่างไร ในเรื่องผลประโยชน์ของประชาชน และเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้

ร่วมแสดงความคิดเห็นและความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน ที่จะ
ร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา – 19

พิริยะ ผลพิรุฬห์ (2563) วิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์จาก
สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา – 19 ที่ส่งผลกระทบต่อทางลบ
ต่อประชาชนมีดังนี้ (1) ผลกระทบต่อการเจ็บไข้ได้ป่วยและการเสียชีวิต (2) ผล
กระทบต่อการจ้างงาน ค่าจ้าง ความยากจน และความเหลื่อมล้ำ (3) ผล
กระทบต่อภาคอุตสาหกรรมผลิต (4) ผลกระทบจากพฤติกรรมที่หลีกเลี่ยง เพื่อให้
ให้ห่างไกลจากโอกาสในการติดเชื้อไวรัส (5) ผลกระทบต่อผู้บริโภค

การวิเคราะห์ลักษณะของการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
(COVID-19) ตาม Health Footprint of COVID-19 แบ่งการระบาดออกเป็น 4
คลื่น(Wave) โดยเฉพาะการเข้าสู่คลื่นลูกที่ 4 : 4th wave : Psychic trauma,
Mental illness, Economic injury, Burnout จากการระบาดที่ยาวนานจะส่งผล
ต่อเศรษฐกิจ ทำให้ประชาชนเกิดความเครียด วิตกกังวล เกิดปัญหาทางสุขภาพ
จิตและเจ็บป่วยด้วยโรคทางจิตเวชเพิ่มขึ้น

สุวิทย์ เมษินทรีย์ (2563) เสนอแผนภาพจาก Oxford Leadership ที่ชี้ให้เห็นว่า
เราทุกคนมีการตอบสนองต่อภาวะวิกฤต (โดยเฉพาะกรณีโรคโควิด-19)
อย่างไร จำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. Fear Zone เป็นกลุ่มคนที่ตื่นตระหนกต่อเหตุการณ์ ทำการกักตุนอาหาร
และเวชภัณฑ์ต่างๆ ที่ไม่จำเป็น ไม่อ่านและทำความเข้าใจกับข้อมูลที่ได้มา โดยแชร์
ข้อมูลทุกอย่างโดยไม่ตรวจสอบให้แน่นอนถึงความถูกต้อง รวมทั้งกล่าวต่อว่าผู้

อื่น พยายามถึงความเลวร้ายของสถานการณ์ พุดแต่ประเด็นปัญหาโดยไม่ช่วยคิดหาทางแก้ไข

2. Learning Zone เป็นกลุ่มคนที่เริ่มทำความเข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ตั้งสติ ปรับตัวและทำในสิ่งที่ถูกต้อง ตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับและแบ่งปันข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น รวมทั้งปล่อยวางในสิ่งที่อยู่นอกเหนือความควบคุม อาจจะเรียกได้ว่าคนกลุ่มนี้ได้ตระหนักโดยไม่ตระหนักกับสถานการณ์วิกฤตโควิด-19

3. Growth Zone เป็นกลุ่มคนที่มองบวกและพร้อมเติบโตไปข้างหน้า มีความเข้าใจในสถานการณ์วิกฤต มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถยอมรับและปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ที่สำคัญ คนกลุ่มนี้ยังมองหาโอกาสในวิกฤต และเห็นแนวทางที่ตนสามารถทำประโยชน์ต่อสาธารณะได้

แนวคิดจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมา จะเป็นกรอบสำหรับการศึกษาในครั้งนี้

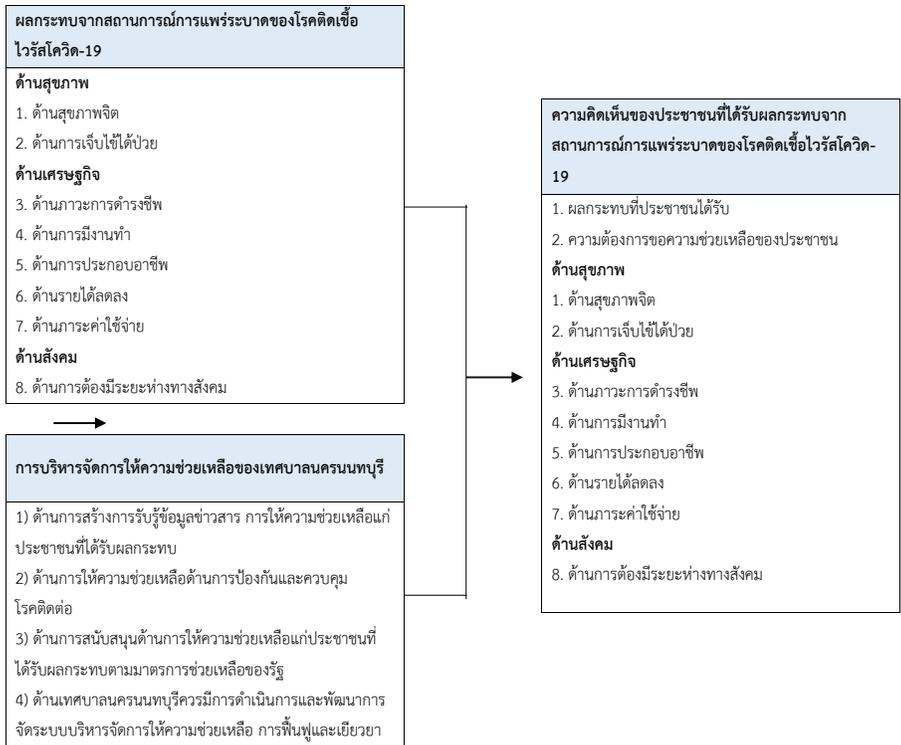
กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดผลการวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด – 19 ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนของ พิริยะ ผลพิรุฬห์ มากำหนดตัวแปรอิสระซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้านหลัก จำแนกออกจำนวน 8 ด้าน และการบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือของเทศบาลนครนนทบุรีที่มีวิธีปฏิบัติราชการตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ NPM และแนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่ NPS มากำหนดเป็นตัวแปรอิสระ และการตั้งสมมติฐานการวิจัยผลกระทบที่ประชาชนได้รับจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด -19 มีความสัมพันธ์กับความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน การบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือของ

เทศบาลนครนนทบุรีมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับผลกระทบและความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน จึงนำมากำหนดเป็นตัวแปรตาม

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ในเขตพื้นที่เทศบาลนครนนทบุรี

กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบสะดวก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม จะมีลักษณะปลายเปิด และคำถามปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับด้านผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ที่ประชาชนได้รับ โดยให้เรียงลำดับ มีตัวเลือกจำนวน 8 ด้าน

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับด้านความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน แบ่งออกเป็น 2 ข้อ คือ 1) คำถามทราบหรือไม่ทราบว่าในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 เทศบาลนครนนทบุรีให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบอะไรบ้าง 2) ประชาชนที่ได้รับผลกระทบมีความต้องการขอความช่วยเหลือในด้านใด โดยเรียงลำดับ มีตัวเลือกจำนวน 8 ด้าน

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตรฐานส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับผลกระทบต่อการบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือของเทศบาลนครนนทบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน รวมจำนวน 24 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามในส่วนที่ 4 กำหนดคะแนนในการตอบแบบสอบถามที่ ให้แสดงระดับความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 5 ระดับ (Rating scale) และระดับการให้ค่าคะแนนดังนี้ มากที่สุด = 5 มาก = 4 ปานกลาง = 3 น้อย = 2 น้อยที่สุด = 1

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 2 คำถาม

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

โดยทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถาม ทดสอบการเก็บข้อมูลที่มีลักษณะคล้ายตัวอย่าง คือ ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ในพื้นที่เขตเทศบาลนครนนทบุรี จำนวน 30 ราย เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถาม และนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนทำการออกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง โดยพิจารณาจากการหาค่า (Cronbach's Alpha) ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.975 อยู่ระหว่าง 0.945-0.963 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์เชื่อถือได้ แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามดังกล่าวมีความถูกต้องและเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการแจกแบบสอบถามกับตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 450 ชุด โดยระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 16-30 พฤศจิกายน 2563

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิจัยทางสังคมศาสตร์ และใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 เป็นเกณฑ์ในการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐานในการวิจัย โดยใช้สถิติที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ข้อมูล และทดสอบสมมติฐานการวิจัย ดังนี้ 1) สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) สถิติเชิงอนุมาน/สถิติอ้างอิง เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ Correlation หรือค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของตัวอย่าง จำนวน 400 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 66 เพศชายจำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 39 มีอายุระหว่าง 36-45 ปี มากที่สุด จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34 มีอาชีพรับจ้างมากที่สุด จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 และมีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท มากที่สุด จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30 รายละเอียดดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ของประชาชนที่ได้รับผลกระทบในเขตพื้นที่เทศบาลนครนนทบุรี (n = 400)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ			อาชีพ		
ชาย	156	39	รับจ้าง	118	29.5
หญิง	244	66	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	90	22.5
อายุ (ปี)			ข้าราชการ/พนักงาน/ลูกจ้างของรัฐ	62	15.5
ต่ำกว่า 25	26	6.5	พนักงานบริษัท	53	13.3
25-35	81	20.3	ไม่ได้ประกอบอาชีพ พ่อบ้าน แม่บ้าน	27	6.8
36-45	136	34.0	ว่างงาน	17	4.3
46-55	91	22.8	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	16	4.0
56-65	48	12.0	นักเรียน/นักศึกษา	13	3.3
66 ขึ้นไป	18	4.5	เกษตรกร	4	1.0

**รายได้ต่อ
เดือน(บาท)**

ต่ำกว่า 5000	26	6.5
5,000-10,000	93	23.3
10,001-15,000	120	30.0
15,001-20,000	84	21.0
สูงกว่า 20,000	77	19.3

2. ด้านผลกระทบที่ประชาชนได้รับมากที่สุด สรุปรวมจำนวน 4 ด้าน คือ ด้านภาระค่าใช้จ่าย ด้านภาวะการดำรงชีพ ด้านการต้องมีระยะห่างทางสังคม และด้านสุขภาพจิต

3. ด้านความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน มากที่สุด สรุปรวมจำนวน 5 ด้าน คือ ด้านภาระค่าใช้จ่าย ด้านภาวะการดำรงชีพ ด้านการต้องมีระยะห่างทางสังคม ด้านการเจ็บไข้ได้ป่วย และด้านสุขภาพจิต รายละเอียดดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของประชาชนที่ได้รับผลกระทบและความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน จากการเลือกจำนวน 8 ด้าน โดยเรียงลำดับ (n=400)

อันดับที่	ด้านผลกระทบ	จำนวน	ร้อยละ
1	ด้านภาระค่าใช้จ่าย	73	18.3
2	ด้านภาวะการดำรงชีพ	129	32.7
3	ด้านภาวะการดำรงชีพ	96	25.3

4	ด้านภาระค่าใช้จ่าย	71	22.9
5	ด้านการต้องมีระยะห่างทางสังคม	39	20.2
6	ด้านสุขภาพจิต	25	31.3
7	ด้านสุขภาพจิต	11	25.6
8	ด้านการต้องมีระยะห่างทางสังคม	10	35.7

อันดับที่	ด้านความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ
1	ด้านภาระค่าใช้จ่าย	121	30.3
2	ด้านภาวะการดำรงชีพ	125	31.9
3	ด้านภาวะการดำรงชีพ	69	20.0
4	ด้านการต้องมีระยะห่างทางสังคม	51	20.7
5	ด้านการเจ็บไข้ได้ป่วย	27	22.7
6	ด้านสุขภาพจิต	17	36.2
7	ด้านภาระค่าใช้จ่าย	8	27.6
8	ด้านการต้องมีระยะห่างทางสังคม	12	54.5

4. การรับรู้ความช่วยเหลือของเทศบาลนครนนทบุรี พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ทราบว่าในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 เทศบาลนครนนทบุรี มีการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบ จำนวน 376 คน เป็นชาย 144 คน หญิง 232 คน คิดเป็นร้อยละ 94.0 และไม่ทราบ จำนวน 24 คน ชาย 12 คน หญิง 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0

5. ความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับผลกระทบต่อการบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือของเทศบาลนครนนทบุรี ทั้ง 4 ด้าน มีดังนี้

1) ด้านสร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบ ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.723 S.D = 0.688) พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.13 S.D = 0.847) คือ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการขอรับความช่วยเหลือต่าง ๆ ของเทศบาลนครนนทบุรี มีความชัดเจน มีการชี้แจงแนะนำ มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.29 S.D = 0.976) คือ การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่ว่างงานจากการปิดสถานประกอบการในพื้นที่ที่มีความประสงค์จะทำงานมาขึ้นทะเบียนกับเทศบาล เพื่อจ้างแรงงานสำหรับโครงการที่สามารถใช้แรงงานได้ รายละเอียดดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นการสร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบ

การสร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบ	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	S.D.	ระดับ
1. การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการขอรับความช่วยเหลือต่าง ๆ ของเทศบาลนครนนทบุรี มีความชัดเจน มีการชี้แจงแนะนำ มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง	4.13	0.847	มาก
2. การให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ความเข้าใจ วิธีการดูแลตนเองในการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 จากเจ้าหน้าที่ของเทศบาลนครนนทบุรี	3.97	0.816	มาก
3. การสื่อสารสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพและไม่สร้างความสับสนให้แก่ประชาชนในพื้นที่ เช่น ชาวที่สร้างความวิตกกังวล มาตรการการเยียวยาต่างๆ ของรัฐที่ช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ	3.84	0.861	มาก

การสร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบ	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	S.D.	ระดับ
4. การประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการให้ความรู้และความเข้าใจตามแนวทางการตรวจสอบข้อมูลผู้ขอพบทวนสิทธิมาตรการชดเชยรายได้แก่ลูกจ้างสถานประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบ	3.65	0.913	มาก
5. การประชาสัมพันธ์รายละเอียดของการคัดกรองแรงงานที่เข้าข่ายได้รับการเยียวยาให้ประชาชนได้รับทราบและมีการตรวจสอบติดตามในระดับชุมชน	3.46	0.978	มาก
6. การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่ว่างงานจากการปิดสถานประกอบการในพื้นที่ที่มีความประสงค์จะทำงานมาขึ้นทะเบียนกับเทศบาล เพื่อจ้างแรงงานสำหรับโครงการที่สามารถใช้แรงงานได้	3.29	0.976	ปานกลาง
ผลรวม	3.723	0.688	มาก

2) ด้านการให้ความช่วยเหลือด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.545 S.D = 0.833) พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.69 S.D = 0.947) คือ การให้ความรู้และให้การสนับสนุนแก่ประชาชนในการผลิตอุปกรณ์ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.39 S.D = 1.078) คือ การให้ความช่วยเหลือด้านอุปกรณ์การป้องกันและควบคุมโรค รายละเอียดดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นการให้ความช่วยเหลือด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

การให้ความช่วยเหลือด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	S.D.	ระดับ
1. การให้ความช่วยเหลือด้านอุปกรณ์การป้องกันและควบคุมโรค เช่น หน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์	3.39	1.078	ปานกลาง
2. การให้ความรู้และให้การสนับสนุนแก่ประชาชนในการผลิตอุปกรณ์ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ เช่น การผลิตหน้ากากผ้า เจลแอลกอฮอล์ เป็นต้น	3.69	0.947	มาก
3. การให้ความช่วยเหลือเข้าถึงการบริการสาธารณสุขและการบริการตรวจโรค กรณีเจ็บไข้ได้ป่วย	3.55	0.938	มาก
ผลรวม	3.545	0.833	มาก

3) ด้านการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบตามมาตรการช่วยเหลือของรัฐ ผลการศึกษาพบว่าระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.721 S.D = 0.768) พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.01 S.D = 0.886) คือ การดำเนินงานเบิกจ่ายเงินตามโครงการช่วยเหลือคนพิการผู้ได้รับผลกระทบ สำหรับคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ รายละเอียดดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นการสนับสนุนด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบตามมาตรการช่วยเหลือของรัฐ

การสนับสนุนด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ ประชาชนที่ได้รับผลกระทบตามมาตรการช่วยเหลือ ของรัฐ	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	S.D.	ระดับ
1. การสนับสนุนการตรวจสอบข้อมูลผู้ขอทวงสิทธิมาตรการชดเชย รายได้แก่ลูกจ้างสถานประกอบการที่ได้รับผลกระทบ	3.60	0.950	มาก
2. การช่วยเหลือการลงทะเบียนกรณีเงินเยียวยาโครงการเราไม่ทิ้ง กัน มีการช่วยเหลือประชาชนกลุ่มคนที่ไม่ได้ประกันสังคม เช่น การช่วย เหลือกรอกข้อมูลผ่านระบบออนไลน์	3.56	0.945	มาก
3. การดำเนินงานเบิกจ่ายเงินตามโครงการช่วยเหลือคนพิการผู้ได้รับ ผลกระทบ สำหรับคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ	4.01	0.886	มาก
ผลรวม	3.721	0.768	มาก

4) เทศบาลนครนนทบุรีควรมีการดำเนินการ และพัฒนาการจัดระบบบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือด้านการฟื้นฟูและเยียวยา ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.306 S.D = 0.488) พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.64 S.D = 0.580) คือ การให้ความช่วยเหลือการให้บริการทางการแพทย์ ด้านปัญหาสุขภาพจิตของประชาชนทั่วไปและชุมชน การรักษาสุขภาพใจ อารมณ์ และความเครียด รายละเอียดดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นว่าเทศบาลนครนนทบุรีควรมีการดำเนินการ และพัฒนาการจัดระบบบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือด้านการฟื้นฟูและเยียวยา

เทศบาลนครนนทบุรีควรมีการดำเนินการ และ พัฒนาการจัดระบบบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือ ด้านการศึกษาฟื้นฟูและเยียวยา	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	S.D.	ระดับ
1. การช่วยเหลือด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเน้นการสร้างงาน สร้างอาชีพ ช่วยเหลือคนตกงาน	4.46	0.707	มากที่สุด
2. การสร้างชุมชนที่รู้สึกปลอดภัย สร้างชุมชนที่มีความเข้มแข็ง สร้างชุมชนที่รู้สึกสงบ พัฒนาเครือข่ายในการช่วยเหลือ การใส่ใจที่จะแก้ปัญหาและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน	4.41	0.692	มากที่สุด
3. การช่วยเหลือกลุ่มครัวเรือนที่มีเด็กเล็ก เช่น สิ่งของเครื่องใช้จำเป็นสำหรับเด็กเล็ก	4.10	0.788	มาก
4. การช่วยเหลือกลุ่มครอบครัวที่มีผู้สูงอายุ เช่น โครงการอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการปิดสถานดูแลผู้สูงอายุในช่วงโรคระบาด โดยให้การดูแลทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม การเข้ารับบริการทางการแพทย์ในกรณีเจ็บป่วย	4.23	0.773	มากที่สุด
5. การช่วยเหลือประชาชนผู้ใช้บริการสถานธนาอนุบาลของเทศบาล ปรับลดอัตราดอกเบี้ยและขยายระยะเวลาผ่อนทรัพย์จำนำเพื่อบรรเทาผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19	4.22	0.751	มากที่สุด
6. การจัดสรรเงินทุนให้องค์กรชุมชนเป็นผู้นำดำเนินการเพื่อเพิ่มโอกาสให้ผู้ที่เป็นแรงงานนอกระบบที่ไม่มีหลักประกันและไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินกู้ได้ง่าย	4.44	0.712	มากที่สุด
7. การสำรวจจำนวนพนักงานหรือลูกจ้างรายวันที่ถูกให้ออกจากงานหรือยุติการจ้างงาน	4.16	0.773	มาก
8. การสำรวจจำนวนพนักงานหรือลูกจ้างรายวันที่นายจ้างชะลอ การจ่ายหรือลดเงินค่าจ้างตามจำนวนวันทำงานหรือถูกเลิกจ้าง	4.10	0.779	มาก
9. การสำรวจจำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากกรณีมาตรการของรัฐบาลสั่งปิดกิจการ	4.10	0.782	มาก

เทศบาลนครนนทบุรีควรมีการดำเนินการ และ พัฒนาการจัดระบบบริหารจัดการให้ความช่วย เหลือด้านการฟื้นฟูและเยียวยา	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	S.D.	ระดับ
10. การจัดทำฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบที่ถูกต้องและทันสมัย สามารถใช้เป็นฐานข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพและช่วยเหลือกลุ่มคน เหล่านี้ได้อย่างถ้วนหน้าและทันทั่วทั้ง	4.26	0.766	มากที่สุด
11. การเชื่อมโยงข้อมูลทางออนไลน์ของเทศบาลนครนนทบุรีในการเข้า ถึงบริการสาธารณสุขพื้นฐานในกรณีเจ็บป่วย	4.56	0.606	มากที่สุด
12. การให้ความช่วยเหลือการให้บริการทางการแพทย์ ด้านปัญหา สุขภาพจิตของประชาชนทั่วไปและชุมชน การรักษาสุขภาพใจ อารมณ์ และความเครียด	4.64	0.580	มากที่สุด
ผลรวม	4.306	0.488	มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์สมมติฐานการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (r) พบว่าผลกระทบที่ประชาชนได้รับจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา -19 มีความสัมพันธ์กับความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน โดยตรงอย่างมาก รายละเอียดดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างผลกระทบที่ประชาชนได้รับกับความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน

ด้านผลกระทบ	ด้านความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน	r
ด้านสุขภาพจิต	ด้านสุขภาพจิต	0.701**
ด้านการเจ็บไข้ได้ป่วย	ด้านการเจ็บไข้ได้ป่วย	0.568**

ด้านภาวะการดำรงชีพ	ด้านภาวะการดำรงชีพ	0.515**
ด้านการมีงานทำ	ด้านการมีงานทำ	0.556**
ด้านการประกอบอาชีพ	ด้านการประกอบอาชีพ	0.541**
ด้านรายได้ลดลง	ด้านรายได้ลดลง	0.553**
ด้านภาระค่าใช้จ่าย	ด้านภาระค่าใช้จ่าย	0.525**
ด้านการต้องมีระยะห่างทางสังคม	ด้านการต้องมีระยะห่างทางสังคม	0.369**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

2. ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (r) พบว่าการบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือของเทศบาลนครนนทบุรีทั้ง 4 ด้านพบว่า มี 3 ด้านที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชนโดยตรง จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านรายได้ลดลง ด้านภาวะการดำรงชีพ และด้านการประกอบอาชีพ แต่มีจำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน รายละเอียดดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างการบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือของเทศบาลนครนนทบุรีกับความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน

การบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือของเทศบาลนครนนทบุรี	ด้านความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน	r
การสร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบ	ด้านรายได้ลดลง	0.135**
การให้ความช่วยเหลือด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ		ไม่มีตัวแปรที่มีค่า Sig 0.000<0.05

การสนับสนุนด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบตามมาตรการช่วยเหลือของรัฐ	ด้านภาวะการดำรงชีพ	-0.129**
ด้านการดำเนินการและพัฒนาระบบบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือการฟื้นฟูและเยียวยา	ด้านรายได้ลดลง	0.184**
	ด้านการประกอบอาชีพ	0.143**
	ด้านภาวะการดำรงชีพ	-0.153**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ พบว่า อาชีพที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือ อาชีพรับจ้าง รองลงมา ได้แก่ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ที่ได้รับผลกระทบในเรื่องของการประกอบอาชีพ และส่งผลต่อการสูญเสียรายได้หรือรายได้ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ (2563) ได้ทำการวิจัยผลกระทบต่อแรงงานไทยในมิติ supply-side เมื่อโควิด-19 การปิดเมืองหรือล็อกดาวน์ส่งผลกระทบต่อแรงงานที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมที่ถูกระงับ (supply-side effect) และส่งผลกระทบต่อทางอ้อมผ่านการลดการบริโภคและภาคเศรษฐกิจที่มีความเชื่อมโยงกัน ผลการวิจัยพบว่าการล็อกดาวน์เพิ่มความเหลื่อมล้ำในเชิงรายได้ กลุ่มรายได้ต่ำมักจะถูกประกอบอาชีพที่ปรับเปลี่ยนสถานที่ทำงานไม่ได้ เมื่อแยกผลของมาตรการล็อกดาวน์ตามกลุ่มอาชีพ พบว่า กลุ่มอาชีพที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดจากการปิดเมืองแบบผ่อนปรน คือ กลุ่มอาชีพด้านการขาย ค่าเฉลี่ยของดัชนีตามกลุ่มอาชีพ พบว่ากลุ่มพนักงานบริการขายของในร้านค้าและตลาดได้รับผลกระทบจากการปิดเมืองสูงที่สุด เนื่องจากทั้งปรับเปลี่ยนสถานที่ทำงานได้ยากและเป็นลักษณะงานที่ต้องใกล้ชิดกับคนอื่นโดยอาจจะถูกเลิกจ้างหรือสูญเสียรายได้เพราะถูกลดชั่วโมงทำงาน

ด้านผลกระทบที่ประชาชนได้รับจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 พบว่า ประชาชนเลือกมากที่สุด สรุปได้ 4 ด้าน คือ ด้านภาวะค่าใช้จ่าย ด้านภาวะการดำรงชีพ ด้านการต้องมีระยะห่างทางสังคม และด้านสุขภาพจิต สอดคล้องกับแนวคิดของ พิริยะ ผลพิรุฬห์ (2563) ที่ได้วิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์ที่เกิดจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 เนื่องจากผลกระทบนี้เกิดขึ้นทั้งในเชิงเศรษฐกิจ และผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวัน ในหลากหลายสาขาในเชิงสังคม ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน มีดังนี้ 1) ผลกระทบต่อการเจ็บไข้ได้ป่วยและการเสียชีวิต 2) ผลกระทบต่อการจ้างงาน ค่าจ้าง ความยากจน และความเหลื่อมล้ำ 3) ผลกระทบจากพฤติกรรมที่หลีกเลี่ยง เพื่อให้ห่างไกลจากโอกาสในการติดเชื้อไวรัส 4) ผลกระทบต่อผู้บริโภค

ผลกระทบที่ประชาชนได้รับนั้นยังสอดคล้องกับผลการวิจัยด้านความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน พบว่า ประชาชนเลือกมากที่สุด สรุปได้ 5 ด้าน คือ ด้านภาวะค่าใช้จ่าย ด้านภาวะการดำรงชีพ ด้านการต้องมีระยะห่างทางสังคม ด้านการเจ็บไข้ได้ป่วย และด้านสุขภาพจิต จะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องสัมพันธ์กันโดยตรงอย่างมาก

ผลการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับผลกระทบต่อการบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือของเทศบาลนครนนทบุรี ด้านการสร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบ พบว่าการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่ว่างงานจากการปิดสถานประกอบการในพื้นที่ที่มีความประสงค์จะทำงานมาขึ้นทะเบียนกับเทศบาล เพื่อจ้างแรงงานสำหรับโครงการที่สามารถใช้แรงงานได้ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีความเกี่ยวพันและสอดคล้องกันกับผลการวิจัย ที่ประชาชนมีความคิดเห็นว่าเทศบาลนครนนทบุรีควรมีการดำเนินการช่วยเหลือด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต เน้นการสร้างงาน สร้างอาชีพช่วยเหลือคนตกงาน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด และการสำรวจจำนวนพนักงานหรือ

ลูกจ้างรายวันที่ถูกให้ออกจากงานหรือยุติการจ้างงาน และการสำรวจจำนวน พนักงานหรือลูกจ้างรายวันที่นายจ้างชะลอการจ่ายหรือลดเงินค่าจ้างตามจำนวนวัน ทำงานหรือถูกเลิกจ้าง อยู่ในระดับมาก ดังนั้น เทศบาลนครนนทบุรีจะต้องเน้นด้านการประชาสัมพันธ์เชิงรุก วางแผนการประชาสัมพันธ์ ทุกช่องทางให้เพิ่มมากขึ้น ทั้งสื่อออนไลน์ต่าง ๆ Facebook, Line ประชาสัมพันธ์ทางจอ LED การใช้รถเคลื่อนที่ประชาสัมพันธ์ตามชุมชน อาศัยความร่วมมือผู้นำชุมชน ประชาสัมพันธ์ เสียตามสาย จะช่วยให้สามารถกระจายข่าวสารได้อย่างทั่วถึง

ด้านการให้ความช่วยเหลือการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ พบว่าการให้ความช่วยเหลือด้านอุปกรณ์การป้องกันและควบคุมโรค เช่น หน้ากากอนามัย เจล แอลกอฮอล์ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องสัมพันธ์กับผลการวิจัยด้านผลกระทบที่ประชาชนได้รับ ด้านภาระค่าใช้จ่าย ที่ประชาชนจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ในการหาซื้อหน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ อุปกรณ์ในการป้องกันการติดเชื้อ และผลการวิจัยพบว่า การให้ความรู้และให้การสนับสนุนแก่ประชาชนในการผลิต อุปกรณ์ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการให้ความช่วยเหลือด้านนี้มีความสำคัญ จึงต้องมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนได้ตระหนักถึงการดูแลป้องกันตนเองให้ถูกต้องตามหลักสุขอนามัย จัดให้มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขและความร่วมมือกับอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน เผยแพร่แนวทางการปฏิบัติดูแลตนเองในระดับชุมชน

ด้านการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบตาม มาตรการช่วยเหลือของรัฐ ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานเบิกจ่ายเงินตาม โครงการช่วยเหลือคนพิการผู้ได้รับผลกระทบ สำหรับคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคน พิการ การสนับสนุนการตรวจสอบข้อมูลผู้ขอทบทวนสิทธิมาตรการชดเชยรายได้แก่ ลูกจ้างสถานประกอบการที่ได้รับผลกระทบ และการช่วยเหลือการลงทะเบียนกรณี เงินเยียวยาโครงการเราไม่ทิ้งกัน มีการช่วยเหลือประชาชนกลุ่มคนที่ไม่มียุโรปัน

สังคม เช่น การช่วยเหลือกรอกข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นถึงการนำแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ วิธีปฏิบัติราชการที่มุ่งเน้นด้านการให้บริการประชาชน ซึ่งการอำนวยความสะดวกและให้บริการประชาชนต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถให้มากยิ่งขึ้น ด้วยความรวดเร็ว ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ยุ่งยาก เพื่อมุ่งสนองความต้องการของประชาชนที่ได้รับผลกระทบให้ได้รับความช่วยเหลืออย่างทันทั่วทั้ง

ด้านความคิดเห็นว่าเทศบาลนครนนทบุรีควรมีการดำเนินการ และพัฒนาการจัดระบบบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือด้านการฟื้นฟูและเยียวยาจากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นในภาพรวมมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การให้ความช่วยเหลือการให้บริการทางการแพทย์ ด้านปัญหาสุขภาพจิตของประชาชนทั่วไปและชุมชน การรักษาสุขภาพใจ อารมณ์ และความเครียด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยด้านผลกระทบที่ประชาชนได้รับและด้านความต้องการขอความช่วยเหลือของประชาชน คือ ด้านสุขภาพจิต ปัญหาด้านสุขภาพจิตนั้น วิเคราะห์ได้ว่าประเทศไทยประสบกับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตั้งแต่เดือนมกราคม 2563 ลักษณะของการระบาดตาม Health Footprint of COVID-19 (ข้อมูลจาก UPWELL Health Collection, Home Health : Melbourne, Australia) แบ่งการระบาดออกเป็น 4 คลื่น (Wave) ผลกระทบที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 นี้ เข้าสู่คลื่นลูกที่ 4 : 4th wave : Psychic trauma, Mental illness, Economic injury, Burnout จากการระบาดที่ยาวนานจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทำให้ประชาชนเกิดความเครียด วิตกกังวล เกิดปัญหาทางสุขภาพจิตและเจ็บป่วยด้วยโรคทางจิตเวชเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ผลสำรวจของกรมสุขภาพจิต (2563) เกี่ยวกับสุขภาพจิตคนไทยกับ COVID-19 ซึ่งได้ทำการสำรวจการรับรู้และภาวะสุขภาพจิตของบุคลากรสาธารณสุขและประชาชน คนไทยจากการระบาดโรคโควิด-19 ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2563 พบว่าภาวะสุขภาพจิตของประชาชน คนไทยต่อโรคโค

วิด-19 จะเป็นไปตามช่วงการระบาด ช่วงการระบาดแรกๆ ประมาณเดือน มีนาคม-เมษายน 2563 มีภาวะสุขภาพจิตมากที่สุด โดยเฉพาะภาวะมองความสัมพันธ์ในทำงานทางลบ ระวังกันง่ายขึ้น รู้สึกเห็นห่างจากคนอื่น ระวังเป็นความเหนื่อยล้าทางอารมณ์ และรู้สึกเครียด

นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่า การสร้างชุมชนที่รู้สึกปลอดภัย สร้างชุมชนที่มีความเข้มแข็ง สร้างชุมชนที่รู้สึกสงบ พัฒนาเครือข่ายในการช่วยเหลือ การใส่ใจที่จะแก้ปัญหาและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ในประเด็นนี้ การบริหารงานชุมชน เทศบาลนครนนทบุรี ต้องนำแนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่ มากำหนดแนวทางดำเนินการโดยอาศัยกลไกชุมชนในการร่วมมือกันกับผู้นำชุมชนและภาคประชาชน โดยทำการสำรวจประชาชนตามแบบประเมินลักษณะจากการตอบสนองต่อภาวะวิกฤตโควิด-19 ตามแผนภาพ Oxford Leadership ที่จำแนกตามของกลุ่มคน คือ 1) Fear Zone เป็นกลุ่มคนที่ตื่นตระหนกต่อเหตุการณ์ 2) Learning Zone เป็นกลุ่มคนที่เริ่มทำความเข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้น 3) Growth Zone เป็นกลุ่มคนที่มองบวกและพร้อมเติบโตไปข้างหน้า เพื่อจะได้กำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาเครือข่ายช่วยเหลืออย่างถูกต้อง เช่น การมุ่งเน้นพัฒนาชุมชน ผ่านการสร้างผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง การจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ภายในชุมชน มีเจ้าหน้าที่เข้าไปช่วยเหลือดูแลให้คำปรึกษาและคำแนะนำอย่างใกล้ชิด ให้ประชาชนมีภูมิคุ้มกันทางใจ เพื่อพัฒนาเครือข่ายที่ดีร่วมกัน ที่จะสามารถร่วมกันแก้ไขตามลักษณะปัญหาของคนในชุมชนนั้น และร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ปัญหาวิกฤตครั้งนี้ไปด้วยกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อมูลจากการศึกษาปรากฏว่าส่วนใหญ่เป็นอาชีพรับจ้าง ด้วยลักษณะประชาชนที่อาศัยในพื้นที่เทศบาลนครนนทบุรี มีลักษณะเป็นชุมชนวิถีเมืองที่มี

เศรษฐกิจพึ่งพาจากแรงงานรับจ้าง และอาชีพอิสระ ดังนั้นความต้องการความช่วยเหลือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต จึงเน้นการสร้างงาน สร้างอาชีพ การช่วยเหลือคนตกงาน และให้ความสำคัญในการช่วยเหลือประชาชนที่ว่างงานหรือถูกเลิกจ้าง ฉะนั้น เทศบาลนครนนทบุรี จึงควรทำความร่วมมือกับภาคธุรกิจเอกชน เพื่อช่วยจัดหางาน การจัดทำฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบที่ถูกต้อง และให้เป็นปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการช่วยเหลือการจัดหางาน จัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพ การฝึกอบรมทักษะอาชีพตามความถนัดและความสนใจของบุคคล โครงการฝึกอบรมทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสามารถต่อยอดการส่งเสริมตลาดออนไลน์

2. ความต้องการให้ความช่วยเหลือ ด้านปัญหาสุขภาพจิต ศูนย์บริการสาธารณสุขควรพัฒนาระบบการให้บริการปัญหาสุขภาพจิต จัดให้มีเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านการรักษาปัญหาสุขภาพจิต มีช่องทางการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์สายด่วน ช่องทางออนไลน์ต่างๆ และอาศัยกลไกอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้านมีการตรวจเยี่ยมเพื่อประเมินสุขภาพจิตเบื้องต้น เพื่อเป็นที่พึ่งทางใจ

3. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือด้านการฟื้นฟูและเยียวยา ตามผลการวิจัย การสร้างชุมชนที่รู้สึกปลอดภัย เข้มแข็ง และสงบ เทศบาลนครนนทบุรี จะต้องพัฒนาโครงสร้างเพื่อความเข้มแข็งของชุมชนทั้งหมดอย่างเป็นระบบ ดังนี้ 1) การพัฒนาเครือข่ายชุมชนในการช่วยเหลือกัน ด้วยการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ที่ดี โดยใช้สายสัมพันธ์ทั้งผู้นำชุมชน เพื่อนบ้าน สมาชิกในครอบครัว 2) การพัฒนาระบบสนับสนุนชุมชน เช่น ระบบการเงินชุมชน โดยการจัดสรรเงินทุนให้องค์กรชุมชน เพื่อส่งเสริมการออมเงินหรือเป็นแหล่งเงินกู้ การจัดระบบสวัสดิการชุมชน 3) การพัฒนาอาหารท้องถิ่น เช่น โครงการส่งเสริมให้มีการทำสวนผักครัวเรือน โครงการส่งเสริมการผลิตอาหารแปรรูปจากผลผลิตการเกษตร โครงการส่งเสริมการผลิตอาหารของดีประจำชุมชน

แนวทางการพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือประชาชนในสภาวะวิกฤตหรือสถานการณ์ฉุกเฉิน ด้วยการนำแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (NPM) คือ การมุ่งผลประโยชน์สูงสุดให้แก่ประชาชนและสอดคล้องสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของกาให้บริการที่หน่วยงานภาครัฐจะต้องถือปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดภารกิจของรัฐให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และนำแนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่ (NPS) ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น แสดงถึงความต้องการและสะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้น จนนำไปสู่การกำหนดแผนกระบวนการพัฒนา ฟันฟู เยียวยา อย่างเป็นระบบต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการศึกษามีระยะเวลาจำกัดและมีข้อจำกัด จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ถ้าหากจะมีการวิจัยครั้งต่อไป จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- 1) ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพร่วมด้วยเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น เช่น โดยการสัมภาษณ์
- 2) ควรมีการศึกษาข้อมูลการบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่อื่นหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีการให้ความช่วยเหลือเพื่อนำข้อค้นพบมาศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมควบคุมโรค. 2563. “คู่มือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประเทศไทย.” เข้าถึงเมื่อ 4 ตุลาคม 2563. https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/g_other/g_other05.pdf
- กรมสุขภาพจิต. 2563. “ผลสำรวจสุขภาพจิตคนไทยกับ COVID-19.” เข้าถึงเมื่อ 12 ธันวาคม 2563. <https://www.hfocus.org/content/2020/12/20718>
- ปกรณ์ศิริประกอบ. 2560. 3 พาราไดม์ทางรัฐประศาสนศาสตร์: แนวคิด ทฤษฎี และการนำไปปฏิบัติจริง (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิริยะ ผลพิรุฬห์. 2563. “ผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์จาก “ไวรัสโควิด-19.” โพสต์ทูเดย์, 24 มีนาคม 2563. <https://www.posttoday.com/finance-stock/columnist/618563>
- สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์. 2563. “เมื่อโควิด-19 ปิดเมือง: ผลกระทบต่อแรงงานไทยในมิติ supply-side หลายมิติของความเสี่ยงที่ตลาดแรงงานไทยต้องเผชิญ.” เข้าถึงเมื่อ 25 ตุลาคม 2563. <https://www.pier.or.th>
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. 2563. “ตระหนก เร็วรู้ เติบโต” คุณอยู่กลุ่มไหนในวิกฤติโควิด-19.” บิสิเนสทูเดย์, 12 เมษายน 2563. <https://www.businesstoday.co/covid-19/12/04/2020/33907/>
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. 2563. “ข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548

(ฉบับที่ 1).” เข้าถึงเมื่อ 3 ตุลาคม 2563. <http://web.krisdika.go.th/data/slideshow/File/RegulationTH.pdf>

ภาษาอังกฤษ

Denhardt, Janet V, and Robert B. Denhardt. 2011. *The New Public Service: Serving, Not Steering*. Armonk, NY: M.E. Sharpe.

Hughes, Owen E. 2003. *Public management and administration: an introduction*. New York, NY: Palgrave Macmillan.

Sandel, Michael J. 1996. *Democracy's discontent: America in search of public philosophy*. Cambridge, Mass: The Belknap Press of Harvard University Press.

Upwell health Collective. 2563. “4 wave” ระบบสาธารณสุขไทย กับผลกระทบระยะยาว จาก “โควิด-19.” เข้าถึงเมื่อ 13 ตุลาคม 2563. <https://www.hfocus.org/content/2020/04/19160>